

ANTIKEN – EN ÖVERSIKT

Grekland

Arkaisk tid - Perioden 700 - 480 f.Kr. kännetecknas av stadsstaternas uppkomst och hellensk kolonisering längs Medelhavets och Svarta havets kuster.

Klassisk tid - Åren 480 - 323 f.Kr. är den period då konst, litteratur och filosofi enligt många når sin höjdpunkt. Stadsstaternas inbördes maktkamp bidrar till att de blir lydstat under Makedonien. Det är under denna period som vi talar om den Atenska demokratin...

Hellenistisk tid - Den hellenistiska eran 323 - 30 f.Kr., inleds med Alexander den stores erövring av Persien. Nya stater uppkommer i Alexanders kölvatten - Seleukidiska riket, Ptolemeiska riket och senare stater som exempelvis Pergamon, Baktrien och Partien. Hellener, Makedonier, Illyrer och Thraker bosätter sig i de erövrade områdena och städer som Antiokia, Seleukia och Alexandria då alla dessa folkgrupper ingick i Alexanders imperium och arme. Den politiska delen av den Hellenistiska tiden tar slut i och med att Rom annekterar Egypten år 30 f.Kr.. Hellenismen och det hellenistiska språket lever kvar och förblir "*lingua franca*", ett allmänt använt språk, under de följande århundradena.

Rom

Kungariket Rom - Enligt legenden grundades staden Rom den 21 april 753 f.Kr. av Romulus, den ene av de två bröderna Romulus och Remus, vilka hade blivit uppfödda av en varginna och sedan vuxit upp hos herden Faustulus. Kungariket Rom upphörde när den romerska republiken bildades genom att Tarquinius Superbus avsattes 509 f.Kr.

Republiken - Den romerska republiken existerade från 500-talet f.Kr. och gick upp i kejsardömet 27 f.Kr., då Augustus blev kejsare. Ordet republik härstammar just från Rom och då i formen *res publica*, direktöversatt "*offentlig sak*".

Kejsartiden - Romerska riket: År 27 f.Kr. - 500 e.Kr.

Principatet 27 f.Kr. - 284 e.Kr. och Dominatet 284 e.Kr. - 476 e.Kr.

Octavianus blir kejsare över romarriket och en 200-årig fred, "*pax romana*" inleds. Under 200-talet är riket i kris både finansiellt och administrativt, samtidigt som gränserna hotas i norr och öster. År 395 e.Kr. delas Romarriket i en västlig och östlig del. Västrom faller år 476 för germanen Odovakar och kejsarmakten lever kvar endast i den östra rikshalvan, med Konstantinopel som huvudstad.

Senantiken - Efter att Västrom slutligen fallit år 476 e.Kr. kvarstod vissa antika institutioner, exempelvis senaten i Rom, under en tid. Samtidigt hade viktiga förändringar skett redan under den sena kejsartiden. Det är därför vanligt att betrakta senantiken, omkring 300-600 e.Kr, som en separat epok mellan antiken och den tidiga medeltiden. Senantiken präglas av kristendomens framväxt, städernas nedgång, germanska invasioner och feodalismens gradvisa införande.